TIBBIYOT
TA'LIMI & INNOVATSIYALARI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
TOSHKENT TIBBIYOT AKADEMIYASI
19 20

Google scholar

PubMed MEDLINE
NIH U.S. National Library of Medicine National Institutes of Health
Advancing Health Through Knowledge

- 14.00.00 - Tibbiyot fanlari;
- 14.00.01 - Akusherlik va ginekologiya;
- 14.00.02 - Morfologiya;
- 14.00.03 - Endokrinologiya;
- 14.00.04 - Otorinolaringologiya;
- 14.00.05 - Ichki kasalliklar;
- 14.00.06 - Kardiologiya;
- 14.00.07 - Gigiena;
- 14.00.08 - Oftal'mologiya;
- 14.00.09 - Pediatriya;
- 14.00.10 - Yuqumli kasalliklar;
- 14.00.11 - Dermatologiya va venerologiya;
- 14.00.12 - Tibbiy reabilitologiya;
- 14.00.13 - Nevrologiya;
- 14.00.14 - Onkologiya;
- 14.00.15 - Patologik anatomiya;
- 14.00.16 - Normal va patologik fiziologiya;
- 14.00.17 - Farmakologiya va klinik farmakologiya;
- 14.00.18 - Psixiatriya va narkologiya;
- 14.00.19 - Klinik radiologiya;
- 14.00.20 - Tibbiy genetika;
- 14.00.21 - Stomatologiya;
- 14.00.22 - Travmatologiya va ortopediya;
- 14.00.23 - Hamshiralik ishini tashkil etish;
- 14.00.24 - Sud tibbiyoti;
- 14.00.27 - Xirurgiya;
- 14.00.28 - Neyroxirurgiya;
- 14.00.41 - Xalq tabobati;
- 14.00.35 - Bolalar xirurgiyasi;
- 14.00.34 - Yurak-qon tomir xirurgiyasi

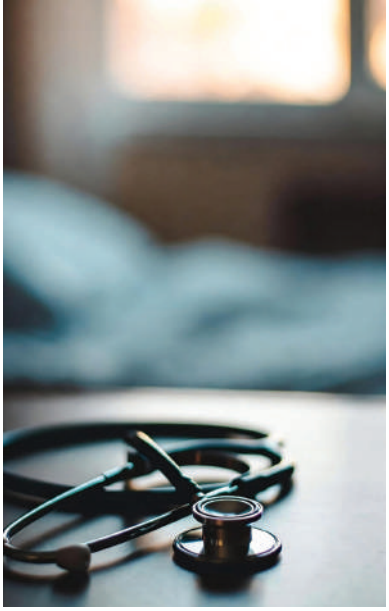
№10-SON

2026-yil, oktabr

tibbiyot-talimi-va-innovatsiyalari.uz

https://t.me/tibbbiyot_2100

Litsenziya raqami: №745444

Tahrir hay’ati a’zolari:

BOSH MUHARRIR:
Shuhrat Baymuradov Abdujalilovich
tibbiyot fanlari doktori (DSc), professor

BOSH MUHARRIR O‘RINBOSARI:
Iminov Komiljon Odiljonovich
tibbiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori

“Tibbiyot ta'limi va innovasiyalari” ilmi elektron jurnali 29.04.2025-yildan O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan C-5669801 reyestr raqami tartibi bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tkazilgan. Litsenziya raqami: №745444.

Tahrir hay’ati a’zolari:

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich
Texnika fanlari doktori (DSc), professor

Ishanqulov Artiqboy Eshboyevich
Biologiya fanlari doktori (DSc), professor

Otamuradov Furqat Abdukarimovich
tibbiyot fanlari doktori (DSc), dotsent.

Shuxrat Jumayevich Teshayev
tibbiyot fanlari doktori (DSc), professor

Oral Aminovna Ataniyazova
tibbiyot fanlari doktori (DSc), professor

Jalolova Feruza Maxamatjanovna
Tibbiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (DSc), dotsent

Uraqov Shokir Ulashovich
tibbiyot fanlari doktori doktori (DSc)

Aripkhodjaeva Shakhzoda
resident doctor in national medical center

"TIBBIYOT TA’LIMI VA INNOVATSIYALARI"
ilmiy elektron jurnali O‘zbekiston Respublikasi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi (AOKA) tomonidan 2024-yil 9-oktabrdan boshlab c-5669651 raqami ostida rasmiy ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Murojaat uchun telefon:
+998 97 748 70 03
Email: @munis_sm

MUNDARIJA

KARDIORENAL SAMARADORLIK NUQTAI NAZARIDAN FINERENON VA EPLERENONNING CHAP QORINCHA OTISH FRAKSIYASI SAQLANGAN YURAK YETISHMOVCHILIGI BEMORLARIDAGI QIYOSIY BAHOLANISHI 21
Qodirova Guljahon Ramozonovna, Tursunova Laylo Dilshatovna

GIPERSPEKTRAL TASVIRLARNI TASNIFLASHDA FAZOVIY SIZIB CHIQISH NIMANI O‘LCHAYDI? YAQINLIK, KO‘RILMAGAN SINFLAR VA SINFLAR TARKIBIGA AJRATISH 27
Tuxtamurodov Nozir Ulmas o‘g‘li

DIABETIK PANJA SINDROMINING JARROHLIK ASORATLARINI DAVOLASHDA YANGI YONDASHUVLAR 34
Akmaljon Olimov

FARG‘ONA VODIYSI SHAROITIDA GERIATRIK YOSHDAGI BEMORLARDA O‘PKA VA EKSTRAPULMONAL SILNING KLINIK-EPIDEMIOLOGIK XUSUSIYATLARI (2020–2025) 40
Maxsumova Dinora Kamolovna, Zuhriddin Salohiddinovich Salohiddinov

ANTIBIOTIKLARGA CHIDAMLI BAKTERIYALAR: ZAMONAVIY TIBBIYOT MUAMMOSI 46
Abdisamatova Sarviniso Adisamatovna

EFFECTIVENESS OF TREATMENTS FOR CORONARY ARTERY DISEASE 50
Alfiya S. Shamsiddinova, Xursandbek A. Ergashaliyev, O‘g‘iloy M. Umaraliyeva, Ibrokhimjon M. Xursanov

KARDIORENAL SINDROMDA GENETIK VA EPIGENETIK DETERMINANTLAR HAMDA OQSIL BIOMARKERLAR PANELI: INTEGRATSION DIAGNOSTIK YONDASHUV 55
Korakulova Zilola Tilovmurodovna, Tursunkulov Ortikali, Ahmedova Umida Maxmudovna

ANDIJON VILOYATI AYOLLAR POPULYATSIYADA QALQONSIMON BEZ PATOLOGIYALARI FONIDA SUT BEZI SARATON VA SARATON OLDI HOLATLARINI UCHRASH CHASTOTASI 65
Mahmudjonova Sayyoraxon Shavkatbek qizi

SURUNKALI TROMBOEMBOLIK O‘PKA GIPERTENZIYASI: PATOGENEZDAN DAVOLASH STRATEGIYASINI TANLASHGACHA 70
Sunnatova Gulbahor Ismatovna, Tashinova Laylo Xolmurodovna, Ergasheva Nigora Utkurovna, Xolmirzayev Baxtiyor Turgunovich

TISH OLINGANDAN KEYIN PRP QO‘LLASHNING KLINIK SAMARADORLIGINI BAHOLASH 77
Muqimov Odiljon Axmadjonovich, Urinova Gulnoza Shuxrat qizi

TISH PROTEZLARI, JAG‘ MODELLARI VA JARROHLIK SHABLONLARINI YARATISHDA 3D-BOSMADAN FOYDALANISH 84
Abduganiyeva Shaxista Xodjiyevna, Axmedov Lutfullo

SPORTCHILARDA KORONAR ARTERIYA KASALLIGINI YENGIL SUN’IY INTELLEKT YORDAMIDA ERTA ANIQLASH 89
Muksimova Shahnoza Shamuhitovna, Umirzakova Sabina Totlibayevna, Isxakova Nargiza Patxillayevna

ИЗУЧЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ МИКРОТОКОВОЙ ТЕРАПИИ В КОМПЛЕКСНОМ ЛЕЧЕНИИ ХРОНИЧЕСКОГО ГЕНЕРАЛИЗОВАННОГО ПАРОДОНТИТА У ПАЦИЕНТОВ С САХАРНЫМ ДИАБЕТОМ 2 ТИПА 103
Меджидов Меджид Нисрединович, Кафаров Ризван Тельманович, Тешабоев Мухаммадяхё Гуломкодирович, Рахматуллаев Азизбек Ахмадулло угли

ОТДАЛЁННЫЕ ОСЛОЖНЕНИЯ НЕКРОТИЧЕСКОГО ЭНТЕРОКОЛИТА НОВОРОЖДЁННЫХ ПРИ ПРИКРЫТОЙ ПЕРФОРАЦИИ УЧАСТКА ПОПЕРЕЧНОЙ ОБОДОЧНОЙ КИШКИ 122
Хамраев Абдурашид Журакулович, Акмалова Юлдуз Илхомовна, Каримов Итиёр Музаффарович

ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ В ЧЕЛЮСТНО-ЛИЦЕВОЙ ХИРУРГИИ СОВРЕМЕННЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ И УСЛОВИЯ КЛИНИЧЕСКОГО ПРИМЕНЕНИЯ 132
Шухратова Мафтуна Мухаммад-Али кизи
РЕЗУЛЬТАТЫ ХИРУРГИЧЕСКОГО ЛЕЧЕНИЯ ВРОЖДЕННОГО ВЫВИХА БЕДРА У ДЕТЕЙ МЛАДШЕГО ВОЗРАСТА 139
Файзиматов Музаффар Азамович
СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ К РЕКОНСТРУКТИВНЫМ ОПЕРАЦИЯМ ВЕРХНЕЙ И НИЖНЕЙ ЧЕЛЮСТИ 144
Шухратова Мафтуна Мухаммад-Али кизи
ZRR VA AUTIZMLI BOLALARDA KOGNITIV-FUNKSIONAL REABILITATSIYADA MONTESSORI METODIKASINING O‘RNI 152
Odilbekova Hurliqo, Kimsanboyeva Odina, Jahonboyeva Dilorom, Majidova Yoqutxon Nabievna
ОТ ВАЛИДИРОВАННОЙ ЦИФРОВОЙ ПЛАТФОРМЫ ДЛЯ ОРТОГНАТИЧЕСКОЙ ХИРУРГИИ К БИОМЕХАНИЧЕСКОМУ МОДЕЛИРОВАНИЮ В РЕАЛЬНОМ ВРЕМЕНИ ПЕРСПЕКТИВЫ ГИБРИДНОГО РАСШИРЕНИЯ PINN И FEA ДЛЯ ЗУБОЧЕЛЮСТНОЙ СИСТЕМЫ 158
Шухратова Мафтуна Мухаммад-Али кизи
ДОБРОКАЧЕСТВЕННЫЕ ЗАБОЛЕВАНИЯ МОЛОЧНОЙ ЖЕЛЕЗЫ В АСПЕКТЕ ОНКОЛОГИЧЕСКОЙ НАСТОРОЖЕННОСТИ: СОВРЕМЕННЫЕ АСПЕКТЫ ЭТИОЛОГИИ, ПАТОГЕНЕЗА И ДИАГНОСТИКИ 164
Набиева Шохсанам Кахрамон кизи
SUBATROFIK RINITDA BURUN SHILLIQ QAVATINING KLINIK-FUNKSIONAL VA MIKROBIOLOGIK HOLATINI KOMPLEKS BAHOLASH ASOSIDA MAHALLIY TERAPIYANI TAKOMILLASHTIRISH 169
Yashnarova Lobar Eldor qizi
BOLALARDA NUTQ RIVOJLANISHI BUZILISHLARINI KORREKSIYALASHDA FORBRAIN QURILMASINING O‘RNI: ADABIYOTLAR SHARHI 173
Kimsanboyeva Odina Kozimovna, Odilbekova Hurliqo Ilhomovna, Jahonboyeva Dilorom Vohidjonovna, Huseynova Nadira Turgunovna
SURUNKALI BUYRAK KASALLIGINING DIALIZ BOSQICHIDAGI BEMORLARDA NOS3 GENI T786C POLIMORFIZMINING YURAK-QON TOMIR ASORATLARI BILAN BOG‘LIQLIGI 178
Eshmetova Sabohat Ilxomovna
Jabbarov Ozimboy Otaxonovich
Tursunova Laylo Dilshatovna
BOLALARDA YUQORI NAFAS YO‘LLARI TORAYISHI BILAN BOG‘LIQ DISTAL OKKLYUZIYANI DAVOLASH USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH 185
Tosheva Orzigul Karim qizi
НЕЙРОМЫШЕЧНАЯ ДИСФУНКЦИЯ И БОЛЕВОЙ СИНДРОМ ПРИ ДЕКОМПЕНСИРОВАННОЙ СТИРАЕМОСТИ ЗУБОВ: ОЦЕНКА И ЭФФЕКТИВНОСТЬ ВОССТАНОВЛЕНИЯ ЗУБНЫХ РЯДОВ 189
Хаитбоева Мохирабону Уткир кизи
Мухамедсаидова Ирода Абдувахоб кизи
Хусанбаева Феруза Акмаловна
BOSH MIYA QON AYLANISHINING O‘TKIR BUZILISHIDA BRONX - O‘PKA TIZIMI ASORATLARI RIVOJLANISHINING KLINIK–PATOGENETIK XUSUSIYATLARI 197
Ikromova Mufazzal Abdurashidovna
СОВРЕМЕННЫЕ ПРЕДСТАВЛЕНИЯ О ФАРМАКОЛОГИЧЕСКИХ СВОЙСТВАХ И МЕХАНИЗМАХ ДЕЙСТВИЯ АДАПТОГЕННЫХ ЛЕКАРСТВЕННЫХ СРЕДСТВ 201
Ганиева Динара Шарофидиновна

CHAYNOV TISHLARI OKKLYUZION YUZASINING RAQAMLI 3D-MORFOMETRIK XUSUSIYATLARI VA ULARNING OKKLYUZION BALANSI HAMDA CHAYNASH FUNKSIYASI BILAN BOG‘LIQLIGI 209
Abdumutalipova Muborak Abdurashid qizi
Rizayeva Sevara Mirgulyamovna

DEVELOPMENT OF A SET OF INNOVATIVE PREVENTIVE MEASURES AIMED AT PREVENTING DISEASES OF HARD DENTAL TISSUES IN CHILDREN, TAKING INTO ACCOUNT THEIR AGE-RELATED CHARACTERISTICS BASED ON CLINICAL AND DIAGNOSTIC CRITERIA 215
Buriyeva N. A.

BOLALARDA GIPERTROFIK GINGIVITNI DAVOLASH SAMARADORLIGINI KLINIK VA PERIODONTAL INDEKSLAR ASOSIDA BAHOLASH 219
Eshimova Sayyora Tursunovna

RAS BO‘LGAN BOLALARDA KOGNITIV BUZILISHLARNI KORREKSIYALASHDA MIKROTOKLI REFLEKSOTERAPIYANING O‘RNI: ADABIYOTLAR SHARHI 226
Jahonboyeva D.V
Odilbekova H.I
Kimsanboyeva O.K

BARIATRIK JARROHLIK AMALIYOTI O‘TKAZGAN BEMORLARDA PSIXOLOGIK REGRESS SHAKLLANISHINING O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI 232
Kuchkarov Humoyun Nurali o‘g‘li
Yadgarova Nargiza Fahriddinovna

COMORBIDITY PATTERNS AND THEIR ASSOCIATION WITH GALLSTONE DISEASE IN THE ELDERLY POPULATION: (A POPULATION-BASED STUDY IN THE FERGANA VALLEY, UZBEKISTAN) 239
Usmonov Xusniddin Qutbidinovich
Salakhidinov Sarvarjon Zaynabidinovich

ВЛИЯНИЕ ТРАВМ КОЛЕННОГО СУСТАВА НА ПРОДОЛЖИТЕЛЬНОСТЬ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КАРЬЕРЫ ФУТБОЛИСТОВ: АНАЛИЗ ФАКТОРОВ РИСКА, ЭФФЕКТИВНОСТИ РЕАБИЛИТАЦИИ И МЕР ПРОФИЛАКТИКИ ПОВТОРНЫХ ПОВРЕЖДЕНИЙ (ОБЗОР ЛИТЕРАТУРЫ) 250
Анваров Абдуманнон Абдурахмонович
Бурханова Гулноза Лутфиллоевна
Исакулов Элдор Кулдошович
Бобобекова Умида Кувондиковна
Ким Вероника Александровна
Анварова Малика Абдурахмоновна

ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЕ И ОРГАНИЗАЦИОННЫЕ ИЗМЕНЕНИЯ В СИСТЕМЕПРОТИВОТУБЕРКУЛЕЗНОЙ СЛУЖБЫ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН ПОД ВЛИЯНИЕМ ФИНАНСИРУЕМЫХ ИЗ ВНЕШНИХ ИСТОЧНИКОВ МЕЖДУНАРОДНЫХ ПРОГРАММ 257
Рустамов Уктам Мардонкулович

КОРРЕЛЯЦИОННЫЙ АНАЛИЗ КЛИНИКО-НЕВРОЛОГИЧЕСКИХ, НЕЙРОВИЗУАЛИЗАЦИОННЫХ, НЕЙРОПСИХОЛОГИЧЕСКИХ И ЛАБОРАТОРНЫХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ У ПОДРОСТКОВ С ДЦП В ПОЗДНЕЙ РЕЗИДУАЛЬНОЙ СТАДИИ 262
Эргашева Мафтуна Озодовна

КЛИНИЧЕСКОЕ И ПРОГНОСТИЧЕСКОЕ ЗНАЧЕНИЕ ДОЛИХОСИГМЫ ПРИ ХРОНИЧЕСКОМ ЗАПОРЕ У ДЕТЕЙ (ОБЗОР ЛИТЕРАТУРЫ) 266
Тошпўлатов Бехзод Бахтиёржон угли
Мирзакаримов Бахромжон Халимжонович
Тошпулатова Нигора Комолиддин кизи

AYOLLARDA O‘Z JONIGA QASD QILISH HOLATLARINING SUD-TIBBIY AHAMIYATI 274
Eliyeva M.F.

КЛИНИКО-ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ КРИТЕРИИ ВЫБОРА КОНСТРУКЦИИ, МАТЕРИАЛА И ПРОТОКОЛА ФИКСАЦИИ ВКЛАДОК 280
Азимджанова Феруза Абдурашидовна

УРОВНИ РАСПРОСТРАНЕНИЯ ИНФЕКЦИОННО-ВОСПАЛИТЕЛЬНЫХ ЗАБОЛЕВАНИЙ ЧЕЛЮСТЕЙ И ОКРУЖАЮЩИХ МЯГКИХ ТКАНЕЙ 286
Азимов Мухаммаджон Исмоилович
Кулматов Тимур Мухидди угли
Азимов Азиз Мухаммаджанович

ПРОФИЛАКТИКА АЛЛЕРГИИ У ДЕТЕЙ ИЗ ГРУПП РИСКА 292
Деворова Марифат Бакиевна

АЛГОРИТМ УСТАНОВКИ ПОРИСТЫХ ИНДИВИДУАЛЬНО ИЗГОТОВЛЕННЫХ ТИТАНОВЫХ ИМПЛАНТАТОВ 296
Каримов Шохрух Илхом угли

К ВОПРОСУ ХИРУРГИЧЕСКОЙ И ОРТОПЕДИ-ЧЕСКОЙ РЕАБИЛИТАЦИЯ БОЛЬНЫХ С СОЧЕ-ТАННЫМИ ТРАВМАМИ ЧЕЛЮСТНО-ЛИЦЕВОЙ ОБЛАСТИ 300
Каршиев Ш. Г.
Муратбаев А. Б
Базаров Б. Б
Гофуров А.Ш.

АНАЛИЗ НЕЙРОПСИХОЛОГИЧЕСКОГО ТЕСТИРОВАНИЯ С ПОСЛЕДУЮЩЕЙ КОРРЕЛЯЦИЕЙ РЕЗУЛЬТАТОВ КОГНИТИВНЫХ ВЫЗВАННЫХ ПОТЕНЦИАЛОВ ГОЛОВНОГО МОЗГА И КЛИНИЧЕСКИХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ У ПАЦИЕНТОВ С АРТЕРИАЛЬНОЙ ГИПОТЕНЗИЕЙ МОЛОДОГО ВОЗРАСТА 304
М. М. Мамурова
А. Т. Джурабекова

РОЛЬ ВИТАМИНА D В ПРОФИЛАКТИКЕ ПЕРИИМПЛАНТНЫХ ОСЛОЖНЕНИЙ У ПАЦИЕНТОВ С АБДОМИНАЛЬНЫМ ХИРУРГИЧЕСКИМ АНАМНЕЗОМ 309
Мирзаев Абдукодир Рустамович
Пулатов Ашраф Илхомович
Мирзаева Ольга Александровна

ЭХОГРАФИЧЕСКАЯ АНАТОМИЯ ЧЕЛЮСТНО-ЛИЦЕВОЙ ОБЛАСТИ У ЗДОРОВЫХ ДЕТЕЙ КАК НОРМАТИВНАЯ ОСНОВА УЛЬТРАЗВУКОВОЙ ДИАГНОСТИКИ ТРАВМ 314
Назарова Нигина Асрол кизи

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ КОМПЛЕКСНОГО ЛЕЧЕНИЯ БОЛЬНЫХ С ТРАВМАТИЧЕСКИМ ПОРАЖЕНИЕМ ЛИЦЕВОГО НЕРВА НА ФОНЕ ПЕРЕЛОМОВ КОСТЕЙ ЛИЦА И ЧЕЛЮСТЕЙ 320
Шомуродов Кахрамон Эркинович
Нормаматов Алишер Рузи угли

ОСОБЕННОСТИ ПОСТКОВИДНОГО СИНДРОМА У ПАЦИЕНТОВ С COVID-19-АССОЦИИРОВАННОЙ ПНЕВМОНИЕЙ ПРИ РАЗЛИЧНЫХ НАРУШЕНИЯХ УГЛЕВОДНОГО ОБМЕНА: РЕЗУЛЬТАТЫ 24-МЕСЯЧНОГО НАБЛЮДЕНИЯ 324
Тилляшайхова Ирода Мирзагалеб кизи

КЛИНИКО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ И СТЕПЕНИ ТЯЖЕСТИ РАССТРОЙСТВ У ДЕТЕЙ С РАССТРОЙСТВАМИ АУТИСТИЧЕСКОГО СПЕКТРА 330
Тургунбаев Анвар Узакбаевич
Очилов Улугбека Усманович

МУЛЬТИДИСЦИПЛИНАРНЫЙ ПОДХОД К УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЮ РИНОПЛАСТИКИ У ПАЦИЕНТОВ С ВРОЖДЕННЫМИ РАСЩЕЛИНАМИ ГУБЫ 335
Бекмурадова Чарос Юсуфовна
Кодиров Элбек Мияссарович
Пулатов Ашраф Илхомович
Хасанов Шухрат Махмудович

GEMORRAGIK INSULTDAN VAFOT ETGAN BEMORLAR BUYRAK USTI BEZI PO‘STLOQ QAVATI ZONALARINING MORFOMETRIK TAHLILI 340
Ergashev Obidjon Odilovich
Mo‘ydinov Javlon Ibrohimovich

TAJRIBAVIY GIPERXOLESTERINEMIYADA BOSH MIYADAGI MORFOLOGIK O‘ZGARISHLARNI O‘RGANISH 346
Vohidov Bekzod Rafiq o‘g‘li

ИЗМЕНЕНИЯ ЦЕНТРАЛЬНОЙ ГЕМОДИНАМИКИ У ПАЦИЕНТОВ С СИСТЕМНОЙ СКЛЕРОДЕРМИЕЙ И ИНТЕРСТИЦИАЛЬНЫМ ПОРАЖЕНИЕМ ЛЁГКИХ 350
Бабамурадова Заррина Бахтияровна
Касимова Бахора Саидовна
Ашурова Мафтуна Ойбековна

КЛИНИЧЕСКОЕ И ПАТОГЕНЕТИЧЕСКОЕ ЗНАЧЕНИЕ НЕЙРОГУМОРАЛЬНЫХ НАРУШЕНИЙ У ПАЦИЕНТОВ С СЕРДЕЧНОЙ НЕДОСТАТОЧНОСТЬЮ И МЕТАБОЛИЧЕСКИ АССОЦИИРОВАННОЙ ЖИРОВОЙ БОЛЕЗНЬЮ ПЕЧЕНИ 361
Наргиза Бахтиёровна Хайдарова

МЕТОДИКА КЛИНИЧЕСКОГО И ЦИФРОВОГО ОБСЛЕДОВАНИЯ ПАЦИЕНТОВ С ДЕКОМПЕНСИРОВАННОЙ СТИРАЕМОСТЬЮ ЗУБОВ 367
Хаитбоева Мохирабону Уткир кизи
Хусанбаева Феруза Акмаловна

BACHADON BO‘YNI SARATONINI ERTA TASHXISLASHDA HPV TESTI VA SITOLOGIK TEKSHIRUVNING DIAGNOSTIK SAMARADORLIGI 374
Akbarova Maftuna Adhamjon qizi

YO‘LDOSHDA QON AYLANISHI PATOLOGIYASINING GEMATOLOGIK VA PATOMORFOLOGIK JIHATLARI VA ULARNING PERINATAL ASORATLARNI OLDINI OLISHDAGI AHAMIYATI 379
Ergasheva Dilyoraxon Islomjon qizi

ANDIJON VILOYATI MISOLIDA OIV INFEKSIYASI BILAN KASALLANGAN BEMORLARDA ANTIRETROVIRUS TERAPIYANING UZOQ MUDDATLI NATIJALARI 383
G‘afforov Husanboy Abdulmutallibovich
Fayzullayeva Dilfuza Baxodirovna

ENDOKRIN-METABOLIK PATOLOGIYALARDA KLINIK-BIOKIMYOVIY BIOMARKERLAR ASOSIDA INDIVIDUAL XAVFNI STRATIFIKATSIYA QILISH MODELINI ISHLAB CHIQISH 389
G‘afforova Aziza Kamol qizi

SULFOPARINNING O‘TKIR VA 90 KUNLIK PERORAL TOKSIKOLOGIK KO‘RSATKICHLARINI EKSPERIMENTAL BAHOLASH 393
Go‘zalxon Qutlikova Maxammadjonovna
Minavarov Rasuljon Anvarovich
Muxtorov Boburbek Otabek o‘g‘li
Mamajanov Taxirjon Gapirjonovich
Vahobov Hikmatillo Bahodirjon o‘g‘li

TUXUMDON SARATONIDA CA-125 VA HE4 MARKERLARINING DIAGNOSTIK SAMARADORLIGINI BAHOLASH 399
Hoshimova Shoxsanam Farxodjon qizi

CHANGES IN ANXIETY, EATING BEHAVIOR, AND
BODY IMAGE AFTER BARIATRIC SURGERY 403
Kuchkarov Humoyun Nuralievich
Yadgarova Nargiza Fahritdinovna

FERTIL YOSHDAGI AYOLLAR POPULYATSIYASIDA SUT BEZI SARATONI
VA SARATON OLDI KASALLIKLARINI ERTA TASHXISLASH, OLDINI OLISH
VA DAVOLASHDA ZAMONAVIY KOMPLEKS TEKSHIRUVLAR 409
Rasulova Dilfuzaxon Komiljon qizi

YURAK-QON TOMIR KASALLIKLARIDA ANTIKOAGULYANT PREPARATLARNING
SAMARADORLIGI VA GEMORRAGIK ASORATLAR XAVFI 415
Raximova Dilorom Orifjonovna
Rustamov Ibrahim Xudoyberdiyevich
Nurmatov Shavkat Ubaydullayevich

YURAK-QON TOMIR KASALLIKLARIDA ANTIKOAGULYANT PREPARATLARNING SAMARADORLIGI VA GEMORRAGIK ASORATLAR XAVFI

Raximova Dilorom Orifjonovna
Toshkent farmatsevtika instituti, farmakognoziya va dori vositalarini standartlash kafedrasi dotsenti
E-mail: rahimovadilorom644@gmail.com
ORCID: 0009-0009-9767-0898

Rustamov Ibrahim Xudoyberdiyevich
Toshkent farmatsevtika instituti, farmakognoziya va dori vositalarini standartlash kafedrasi katta o‘qituvchisi
E-mail: ibrokhim.rustamov.60@mail.ru
ORCID: 0009-0009-6776-0998

Nurmatov Shavkat Ubaydullayevich
Toshkent farmatsevtika instituti, farmakognoziya va dori vositalarini standartlash kafedrasi assistenti
E-mail: savkatzon89@gmail.com
ORCID: 0049-0085-9767-0798

Annotatsiya. Maqolada yurak-qon tomir kasalliklarida antikoagulyant terapiyaning samaradorligi va gemorragik asoratlar xavfi O‘zbekiston Respublikasining milliy klinik protokollari hamda xalqaro dalillar asosida tahlil qilindi. Bo‘lmachalar fibrillyatsiyasida insultning oldini olish, mexanik yurak klapanlari protezlari mavjud bemorlarda antikoagulyant preparatlarni tanlash, to‘g‘ridan-to‘g‘ri ta’sir qiluvchi og‘iz orqali qabul qilinadigan antikoagulyantlar (DOAK) va K vitamini antagonistlarining afzalliklari hamda cheklovlari ko‘rib chiqildi. Qon ketish xavfini baholashda HAS-BLED shkalasi, buyrak funksiyasi, bir vaqtda qo‘llaniladigan dorilar va davoga rioya etishning ahamiyati yoritildi. Tadqiqot adabiyotlar va klinik tavsiyalarning tavsifiy tahliliga asoslangan bo‘lib, muallifning yangi klinik kuzatuvlari keltirilmagan.

Kalit so‘zlar: antikoagulyantlar, varfarin, apiksaban, rivaroksaban, bo‘lmachalar fibrillyatsiyasi, qon ketish, HAS-BLED, tromboemboliya.

Abstract. This narrative review evaluates the efficacy of anticoagulant therapy and the risk of hemorrhagic complications in cardiovascular diseases based on Uzbekistan’s national clinical protocols and international evidence. Stroke prevention in atrial fibrillation, anticoagulant selection in patients with mechanical heart valves, and the benefits and limitations of direct oral anticoagulants (DOACs) compared with vitamin K antagonists are examined. The importance of the HAS-BLED score, renal function, concomitant medications, and treatment adherence in bleeding risk assessment is highlighted. The study is based on a descriptive review of the literature and clinical recommendations; no original clinical observations or patient data were collected.

Keywords: anticoagulants, warfarin, apixaban, rivaroxaban, atrial fibrillation, bleeding, HAS-BLED, thromboembolism.

Аннотация. В статье проанализированы эффективность антикоагулянтной терапии и риск геморрагических осложнений при сердечно-сосудистых заболеваниях на основании национальных клинических протоколов Узбекистана и международных научных данных. Рассмотрены профилактика инсульта при фибрилляции предсердий, выбор антикоагулянтной терапии у пациентов с механическими протезами клапанов сердца, а также преимущества и ограничения прямых оральных антикоагулянтов по сравнению с антагонистами витамина К. Освещено значение шкалы HAS-BLED, функции почек, сопутствующей лекарственной терапии и приверженности лечению при оценке риска кровотечений. Исследование представляет собой описательный обзор литературы и клинических рекомендаций; собственные клинические наблюдения и данные пациентов не использовались.

Ключевые слова: антикоагулянты, варфарин, апиксабан, ривароксабан, фибрилляция предсердий, кровотечение, HAS-BLED, тромбоэмболия.

KIRISH

Yurak-qon tomir kasalliklarida tromboembolik hodisalar o‘lim va nogironlikning asosiy sabablaridan biri sanaladi. Ayniqsa, bo‘lmachalar fibrillyatsiyasi (BF), ayrim yurak klapanlari patologiyalari hamda yuqori tromboembolik xavf bilan kechuvchi klinik holatlarda antikoagulyant terapiya davolashning muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi tomonidan e’lon qilingan BF bo‘yicha milliy klinik protokollar ushbu bemorlarni tashxislash, individual xavfni baholash va dori vositalarini tanlashda mahalliy me’yoriy-uslubiy asos bo‘lib xizmat qiladi [1, 2]. Antikoagulyant preparatlar koagulyatsiya kaskadining turli bosqichlariga ta’sir ko‘rsatib, tromb hosil bo‘lish ehtimolini kamaytiradi, biroq qon ketish xavfini to‘liq bartaraf eta olmaydi.

Varfarin va boshqa K vitamini antagonistlari xalqaro normallashtirilgan nisbat (INR) ko‘rsatkichini muntazam monitoring qilishni talab etadi. DOAK guruhiga kiruvchi dabigatran, rivaroksaban, apiksaban va edoksaban esa bo‘lmachalar fibrillyatsiyasi mavjud ko‘plab bemorlar uchun qulay muqobil hisoblanadi [1, 8, 9]. Gemorragik asoratlarning klinik ahamiyati qon ketish joyi va og‘irligi, antikoagulyant terapiyani to‘xtatish zarurati hamda buning natijasida tromboembolik xavfning qayta ortishi bilan belgilanadi. Shu sababli antikoagulyant terapiyani qo‘llash to‘g‘risidagi qaror faqat qon ketish ehtimoliga emas, balki kutilayotgan sof klinik foydaga ham asoslanishi kerak [8, 9]. Tadqiqotning maqsadi — milliy va xalqaro adabiyotlar asosida yurak-qon tomir kasalliklarida antikoagulyantlar samaradorligi va gemorragik xavf o‘rtasidagi muvozanatni tahlil qilish hamda xavfni kamaytirishning amaliy yo‘nalishlarini umumlashtirish.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

O‘zbekiston Respublikasida bo‘lmachalar fibrillyatsiyasi (BF) bo‘yicha 2025-yilgi tashxislash va davolash protokoli hamda 2024-yilgi tibbiy aralashuvlar protokoli mahalliy klinik amaliyotga mos tavsiyalarni taqdim etadi [1, 2]. Sog‘liqni saqlash vazirligining yurak-qon tomir kasalliklariga oid klinik protokollari to‘plamida antitrombotik davolashning tarixiy rivojlanishi yoritilgan. Biroq undagi ayrim antitrombotsitar yondashuvlar yangi xalqaro tavsiyalardan farq qiladi. Shu sababli amaliy klinik qarorlar qabul qilishda yangilangan protokollarga ustuvorlik berilishi lozim [3]. Mitral regurgitatsiyaga oid milliy protokolda jarrohlikdan keyingi davrda varfarinni qo‘llash bo‘yicha muayyan ko‘rsatmalar hamda tromboz xavfiga qarab davolash davomiyligini belgilash masalalari bayon etilgan [4]. Surunkali yurak ishemik kasalligi bo‘yicha milliy protokolda koronar va antitrombotik davolash strategiyasi bemorning umumiy klinik holati bilan bog‘liq holda ko‘rib chiqiladi [5]. Shu bilan birga, o‘tkir koronar sindrom va BF birgalikda kuzatilganda antikoagulyantlar hamda antitrombotsitar preparatlarni kombinatsiyalash qon ketish xavfini oshirishi mumkin. Shu sababli kombinatsiyalangan davolash davomiyligini individual ravishda belgilash muhim klinik masala hisoblanadi [5, 8].

2024-yilgi Yevropa kardiologiya jamiyati tavsiyalariga ko‘ra, qo‘llash mumkin bo‘lgan BF holatlarida to‘g‘ridan-to‘g‘ri ta’sir qiluvchi oral antikoagulyantlar (DOAK) varfaringa nisbatan afzal ko‘riladi. Biroq mexanik yurak klapanlari yoki o‘rta va og‘ir darajadagi mitral stenoz mavjud bo‘lganda K vitamini antagonistlari, xususan, varfarin o‘z ahamiyatini saqlab qoladi [8]. AQShning 2023-yilgi qo‘shma klinik tavsiyalarida ham insult xavfini muntazam qayta baholash va qon ketish xavfini oshiruvchi, o‘zgartirish mumkin bo‘lgan omillarni tuzatish muhimligi ta’kidlangan [9]. Sog‘liqni saqlash vazirligining klinik protokollar portali hamda ularni yangilashga oid materiallar O‘zbekistonda dalillarga asoslangan klinik protokollarni ishlab chiqish va amaliyotga joriy etish jarayoni davom etayotganini ko‘rsatadi [6, 7]. Milliy “Infarkt va insultga qarshi kurashish” tashabbuslari ham tromboembolik asoratlarning erta profilaktikasi va tibbiy yordam tizimini takomillashtirish muhimligini ko‘rsatadi [10].

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu ish tavsifiy (narrativ) adabiyotlar sharhi shaklida bajarildi. Ma’lumot manbalari sifatida O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligining 2024–2026-yillarda e’lon qilingan milliy klinik protokollari va rasmiy hujjatlari, shuningdek, ESC 2024 hamda ACC/AHA/ACCP/HRS 2023 klinik tavsiyalari tanlandi [1–10]. Manbalar antikoagulyantlarni tanlash, tromboembolik hodisalarni kamaytirish, katta qon ketish xavfi, buyrak funksiyasi, farmakologik o‘zaro ta’sirlar va xavfni qayta baholash mezonlari bo‘yicha qiyosiy o‘rganildi. Tahlilda bemorlar ma’lumotlari bazasi, laboratoriya protokollari yoki prospektiv kuzatuv ma’lumotlaridan foydalanilmadi. Shu sababli maqolada yangi klinik samaradorlik ko‘rsatkichlari, statistik ahamiyatlilik darajalari yoki sabab-oqibat munosabatlariga oid xulosalar hisoblanmadi. Yirik xalqaro meta-tahlillarning ko‘rsatkichlari faqat tegishli manbalarda keltirilgan tayyor natijalar sifatida bayon etildi.

PICO tamoyiliga muvofiq tadqiqot savoli quyidagicha shakllantirildi: bo‘lmachalar fibrillyatsiyasi mavjud va antikoagulyant terapiyaga ko‘rsatmasi bo‘lgan katta yoshli bemorlarda to‘g‘ridan-to‘g‘ri ta’sir qiluvchi oral antikoagulyantlar (DOAK) bilan davolash varfarin bilan davolashga nisbatan insult va qon ketish natijalariga

qanday ta’sir ko‘rsatadi? Asosiy natija ko‘rsatkichlari sifatida ishemik insult yoki tizimli emboliya, intrakranial qon ketish, katta qon ketish va umumiy o‘lim tanlandi. Tromboembolik va gemorragik xavfni baholashda CHA_2DS_2-VASc/CHA_2DS_2-VA hamda HAS-BLED shkalalari ko‘rib chiqildi. Ushbu shkalalarning klinik qaror qabul qilishdagi o‘rni va qo‘llanish doirasi boshqa bemor guruhlariga avtomatik ravishda tatbiq etilmaydi [8, 9].

TAHLIL VA NATIJALAR

Manbalar sintezi antikoagulyant terapiyaning foydasi bemorning tromboembolik xavfi va preparatni tanlashda hisobga olinadigan klinik mezonlarga sezilarli darajada bog‘liqligini ko‘rsatdi. Bo‘lmachalar fibrillyatsiyasida (BF) to‘g‘ridan-to‘g‘ri ta’sir qiluvchi oral antikoagulyantlarning (DOAK) varfaringa nisbatan afzalliklari, avvalo, intrakranial qon ketishlar xavfining kamayishi hamda insult va tizimli emboliya natijalariga ta’siri bilan tavsiflanadi [8, 9].

1-jadval.
Antikoagulyant guruhlarning klinik xususiyatlari

Mezon	K vitamini antagonisti (varfarin)	DOAK (apiksaban, rivaroksaban va boshqalar)
Ta’sir mexanizmi	K vitaminiga bog‘liq ivish omillari sintezini susaytiradi	Xa omili yoki trombinni bevosita ingibirlaydi
Monitoring	INRni muntazam nazorat qilish zarur	Doimiy INR nazorati talab qilinmaydi
Muhim cheklov	Oziq-ovqat va dori o‘zaro ta’sirlari ko‘proq	Buyrak faoliyati, o‘zaro ta’sirlar, mos dozani tekshirish
Mexanik klapan	Ko‘rsatma mavjud bo‘lganda asosiy tanlov	Tavsiya etilmaydi
Asosiy xavf	Qon ketish, ayniqsa nazoratdan chiqqan INRda	Qon ketish saqlanadi; intrakranial qon ketish o‘rtacha kamroq

ESC 2024 hujjatida keltirilgan, jami 71 683 nafar ishtirokchini qamrab olgan randomizatsiyalangan klinik sinovlarning individual ma’lumotlari meta-tahliliga ko‘ra, DOAKlarning standart dozalari varfaringa nisbatan insult yoki tizimli emboliya xavfini kamaytirgan (HR = 0,81; 95% ishonch oralig‘i 0,73–0,91). Shuningdek, intrakranial qon ketish xavfi ham pasaygan (HR = 0,48; 95% IO 0,39–0,59). Barcha sabablarga ko‘ra o‘lim ko‘rsatkichi uchun HR = 0,90 (95% IO 0,85–0,95) ni tashkil etgan. Ushbu ko‘rsatkichlar mazkur maqola muallifining shaxsiy klinik natijalari emas, balki xalqaro meta-tahlildan olingan ma’lumotlardir [8] Gemorragik asoratlar xavfini baholashda arterial gipertoniya, buyrak va jigar disfunksiyasi, avvalgi qon ketish holatlari, bemorning yoshi, INR ko‘rsatkichining beqarorligi, shuningdek, nosteroid yallig‘lanishga qarshi preparatlar yoki antitrombotsitar vositalarning bir vaqtda qo‘llanilishi alohida ahamiyatga ega. HAS-BLED shkalasi bo‘yicha ≥3 ball to‘planishi qon ketish xavfi yuqoriligini ko‘rsatadi va bemorni yaqindan kuzatish zarurligini anglatadi, biroq bu antikoagulyant terapiyani avtomatik ravishda bekor qilish uchun asos bo‘lmaydi [8, 9].

2-jadval.
Gemorragik xavfni kamaytirishga qaratilgan amaliy yondashuvlar

Xavf omili	Baholash	Oldini olish chorasi
Nazorat qilinmagan arterial bosim	Qon bosimi o‘lchovlari	Bosimni optimallashtirish
Buyrak faoliyati pasayishi	Kreatinin, eGFR yoki CrCl	Preparat va doza mezonlarini qayta tekshirish
Birgalikdagi NSAID/antitrombotsitar davo	Dori anamnezi	Zaruratsiz kombinatsiyalarni cheklash
Varfarin qabul qilish	INR, terapevtik diapazondagi vaqt	INR monitoringi va doza nazorati
Oldingi oshqozon-ichak qon ketishi	Anamnez, gemoglobin, zaruratda tekshiruv	Manbani aniqlash, gastroproteksiya ko‘rsatmasini ko‘rib chiqish

Bemorlarni kuzatish faqat laboratoriya natijalari bilan cheklanmasligi kerak. Gemoglobin miqdorining kamayishi, melena, gematuriya, kuchli bosh og‘rig‘i, nevrologik defitsit va davomli burun qonashi kabi belgilarni o‘z vaqtida aniqlash hamda bemorning holatini zudlik bilan tibbiy baholash muhimdir [1, 8]. Antikoagulyantlarni qiyoslashda “samaraliroq” atamasi bir nechta mustaqil klinik natijalarni qamrab oladi. Insult xavfining kamayishi va intrakranial qon ketish xavfining pasayishi ko‘plab bo‘lmachalar fibrillyatsiyasi (BF) mavjud bemorlarda

DOAKlarni qo‘llash foydasini asoslovchi dalillardir. Biroq preparatlar o‘rtasidagi farqlar, xususan, oshqozon-ichak yo‘llaridan qon ketish xavfi har bir preparat va uning dozasiga qarab farqlanadi. Shu bois preparatlar guruhiga oid umumiy xulosalarni har bir bemorga individual klinik holatni hisobga olmasdan tatbiq etish noto‘g‘ri [8, 9]. Davolash samaradorligiga bemorning dori qabul qilish tartibiga rioya etishi ham ta’sir qiladi. DOAK dozasini o‘tkazib yuborish antikoagulyant himoyaning pasayishiga olib kelishi mumkin. Varfarin bilan davolashda esa ovqatlanish xususiyatlari, dorilarning o‘zaro ta’siri va INR ko‘rsatkichining terapevtik diapazonda bo‘lish vaqti muhim ahamiyatga ega. Mexanik yurak klapanlari mavjud bemorlarda DOAKlarni varfarin bilan avtomatik almashtirish mumkin emas. Xuddi shuningdek, BFda aspirin yoki klopidogrelni antikoagulyant terapiyaning oddiy muqobili sifatida ko‘rish zamonaviy klinik tavsiyalarga mos kelmaydi [1, 8, 9].

Qon ketish xavfi dinamik xususiyatga ega: arterial bosim, buyrak funksiyasi, bir vaqtda qo‘llanilayotgan dori vositalari va bemorning klinik holati vaqt o‘tishi bilan o‘zgarishi mumkin. HAS-BLED shkalasi bo‘yicha yuqori ball klinisyenga qon ketish xavfini kamaytirish imkoniyatlarini aniqlash zarurligini ko‘rsatishi lozim, antikoagulyant terapiyaga ko‘rsatmani avtomatik ravishda rad etishga emas. Shuningdek, DOAK dozalarini asossiz kamaytirish tromboemboliyadan himoyani susaytirishi mumkin [8, 9]. O‘zbekiston sharoitida milliy klinik protokollarni amaliyotga tatbiq etishning muhim jihatlari birlamchi tibbiy yordam bo‘g‘inida xavfni standartlashtirilgan usulda baholash, laborator nazoratga yo‘naltirish tartibini belgilash, bemorlarga xavfli belgilarni tushuntirish hamda dori vositalari ro‘yxatini muntazam tekshirishdan iborat [1, 2, 6]. Shu bilan birga, mahalliy populyatsiyada davolash samaradorligi va qon ketish chastotasini ishonchli baholash uchun prospektiv registrlarni tashkil etish zarur. Ushbu sharhda ma’lumotlar tizimli meta-tahlil asosida birlashtirilmagan, ko‘rib chiqilgan manbalar soni cheklangan va O‘zbekiston bemorlariga oid qiyosiy miqdoriy ma’lumotlar mavjud emas. Bu holatlar natijalarni umumlashtirish imkoniyatlarini cheklaydi.

XULOSA

Antikoagulyant terapiya tromboembolik asoratlarning oldini olishda muhim vositadir. Ayniqsa, bo‘lmachalar fibrillyatsiyasida davolashning klinik foydasi bemorning individual insult xavfi bilan bog‘liq [1, 8, 9]. Tegishli klinik holatlarda DOAKlar varfaringa nisbatan intrakranial qon ketish xavfi va ayrim tromboembolik natijalar bo‘yicha afzalliklarga ega. Mexanik yurak klapanlari yoki o‘rta va og‘ir darajadagi mitral stenoz mavjud bemorlarda esa varfarin kabi K vitamini antagonistlari asosiy o‘rinni saqlab qoladi [8, 9]. HAS-BLED kabi shkalalar qon ketish xavfi omillarini aniqlash va bemor kuzatuvini kuchaytirish uchun qo‘llanadi. Ushbu shkala bo‘yicha yuqori ballning o‘zi antikoagulyant terapiyani bekor qilish uchun yetarli asos hisoblanmaydi [8, 9]. Davolash xavfsizligini oshirish arterial bosimni nazorat qilish, buyrak funksiyasiga mos preparat va dozani tanlash, varfarin qabul qiluvchi bemorlarda INR monitoringini amalga oshirish, dori vositalarining o‘zaro ta’sirini hisobga olish hamda bemorlarni xavfli belgilar haqida xabardor qilishga bog‘liq [1, 2, 8].

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi. (2025). Bo‘lmachalar fibrillyatsiyasi nozologiyasini tashxislash va davolash bo‘yicha milliy klinik protokollar. Toshkent. https://api-portal.gov.uz/uploads/10/2026/03/10/745f5b8a-36f2-1f13-0a9d-fc0316a5eea7_media_.pdf
2. O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi. (2024). Bo‘lmachalar fibrillyatsiyasi nozologiyasi bo‘yicha tibbiy aralashuvlar milliy klinik protokoli. Toshkent. https://api-portal.gov.uz/uploads/675ec2d0-9e25-7704-51c1-8b2fdb4338a4_media_.pdf
3. O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi. (2014). Yurak-qon tomir kasalliklari bo‘yicha klinik protokollar to‘plami. MED.UZ. https://med.uz/spid/uz/inuz/detail.php?IBTYPE=public&IB_ID=94&ID=50885
4. O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi. (2024). Mitral regurgitatsiya bo‘yicha milliy klinik protokol. https://api-portal.gov.uz/uploads/8047aef0-4ef9-311f-4b70-a377bb69e8fc_media_.pdf
5. O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi. (2024). Surunkali yurak ishemik kasalligi bilan kasallangan bemorlarni davolash bo‘yicha milliy klinik protokol. https://api-portal.gov.uz/uploads/cb44a91d-d659-2595-86b3-79d93593a747_media_7631.pdf
6. O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi. (2025). Klinik protokollar va standartlar: klinik qo‘llanmalar. https://gov.uz/oz/ssv/pages/klinik-qo-llanmalar
7. O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi. (2024, 2-iyul). Milliy klinik protokollarni yangilash jarayoni haqida. https://gov.uz/uz/ssv/news/view/15350
8. O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi. (2026, 13-yanvar). “Infarkt va insultga qarshi kurashish” milliy dasturi loyihasi muhokama qilindi. https://gov.uz/oz/ssv/news/view/128884
9. Van Gelder, I. C., et al. (2024). 2024 ESC Guidelines for the management of atrial fibrillation developed in collaboration with EACTS. European Heart Journal, 45(36), 3314–3414. https://doi.org/10.1093/eurheartj/ehae176
10. Joglar, J. A., et al. (2024). 2023 ACC/AHA/ACCP/HRS guideline for the diagnosis and management of atrial fibrillation. Circulation, 149, e1–e156. https://doi.org/10.1161/CIR.0000000000001193

TIBBIYOT
TA'LIMI & INNOVATSIYALARI

2026. № 10

Muharrir: Sherzod Qurbonov

Mas’ul kotib: Surmaniso Mirzaliyeva

Dizayner: Oloviddin Sobir o‘g‘li

© Materiallar ko‘chirib bosilganda “Tibbiyot ta'limi va innovasiyalari” ilmi elektron jurnali manba sifatida ko‘rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma’sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo‘lishingiz mumkin. Obuna bo‘lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to‘lov haqidagi ma’lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo‘natishingizni so‘raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo‘natamiz.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga
maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.
El.Pochta: sq143235@gmail.com
Bot: @munis_sm
Tel.: 97 748 70 03

tibbiyot-talimi-va-innovatsiyalari.uz https://t.me/tibbiyot_2100 Litsenziya raqami: №745444